

Ενδεικτικό θέμα για τις εισαγωγικές εξετάσεις στα Πρότυπα Γυμνάσια στην Ελληνική Γλώσσα, 2017

Κείμενο: Η ντροπή των πλαστικών

Το καλοκαίρι φεύγει και εκτός από αναμνήσεις αφήνει πίσω του πολλά σκουπίδια σε θάλασσες και ακτές...

Τα χειρότερα, εφόσον χρειάζονται χρόνια για να «εξαφανιστούν», και δυστυχώς αυτά που συναντάμε συχνότερα, είναι οι πλαστικές σακούλες και τα μπουκάλια. Χιλιάδες από αυτά εγκαταλείπονται στις ακτές, «μνημεία» της παραμονής των λουομένων μετατρέποντας σε σκουπιδότοπους τις πανέμορφες ελληνικές παραλίες. Έπειτα ταξιδεύουν για χρόνια στις θάλασσες κάνοντας «παρέα» στα ψάρια ή μολύνοντας το βυθό. Άραγε είναι τόσο δύσκολο να μαζέψουμε, φεύγοντας από την παραλία, το μπουκάλι που ήπιαμε νερό;

Φυσικά δεν το σκεφτόμαστε επειδή, σε μας τουλάχιστον, δεν κοστίζει τίποτα. Ωστόσο, η κατασκευή μιας πλαστικής σακούλας κοστίζει 10 λεπτά. Στη Φύση μάλιστα κοστίζει πολύ περισσότερο, εφόσον οι πλαστικές σακούλες και τα μπουκάλια χρειάζονται πάνω από τρία χρόνια για να διαλυθούν μέσα στη θάλασσα. Σε περίπτωση που το πλαστικό μείνει θαμμένο σε στεγνό έδαφος «ζει» έως και διακόσια χρόνια.

Αν λοιπόν χρειαζόταν να πληρώσουμε τις πλαστικές σακούλες όσο πραγματικά κοστίζουν και χρησιμοποιούσαμε τα πλαστικά μπουκάλια είκοσι φορές –όσο δηλαδή αντέχουν– όχι μόνο θα είχαμε λιγότερα πλαστικά σκουπίδια σε θάλασσες και ακτές αλλά και γενικότερα λιγότερα σκουπίδια. Έχει υπολογιστεί ότι ο συνολικός όγκος των σκουπιδιών με αυτό το τρόπο θα μειωνόταν κατά 3%.

περιοδικό «ΟΙΚΟ», εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/9/2002
(αντλήθηκε από το βιβλίο της Νεοελληνικής Γλώσσας Β' Γυμνασίου)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση. ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε κάποιες ερωτήσεις υπάρχουν περισσότερες από μία σωστές απαντήσεις.

1. Το κείμενο απευθύνεται σε:

- A. παιδιά
- B. ψαράδες
- Γ. λουομένους
- Δ. καθαριστές των δήμων
- E. γονείς
- ΣΤ. σε όλους τους ανθρώπους

2. Ο συντάκτης του κειμένου αναφέρει:

- A. αίτια
- B. συνέπειες
- Γ. τρόπους αντιμετώπισης

3. Ο συντάκτης του κειμένου έχει ως σκοπό:

- A. να ευαισθητοποιήσει

- B. να διαφημίσει την ανακύκλωση
- Γ. να πείσει τους αναγνώστες να συμμετάσχουν σε μια εκστρατεία καθαρισμού των παραλιών
- Δ. να επικρίνει

4. Ο συντάκτης ενός τέτοιου κειμένου ονομάζεται:

- A. αρθρογράφος
- B. ποιητής
- Γ. λογοτέχνης
- Δ. ιστορικός

5. Ο συντάκτης:

- A. απλώς διατυπώνει τις απόψεις του
- B. τεκμηριώνει τις απόψεις του με στοιχεία
- Γ. μεταφέρει απόψεις άλλων
- Δ. εκφράζει τα συναισθήματά του

6. Ποιες από τις ακόλουθες φράσεις, με βάση το κείμενο, έχουν μεταφορική σημασία;

- A. μετατρέποντας σε σκουπιδότοπους τις πανέμορφες ελληνικές παραλίες
- B. στη Φύση μάλιστα κοστίζει πολύ περισσότερο
- Γ. επειδή, σε μας τουλάχιστον, δεν κοστίζει τίποτα
- Δ. ταξιδεύουν για χρόνια στις θάλασσες

7. Με ποια από τις παρακάτω λέξεις θα αντικαθιστούσατε τις υπογραμμισμένες λέξεις, διατηρώντας την ίδια σημασία με αυτή που έχουν στο κείμενο:

- Χιλιάδες από αυτά εγκαταλείπονται στις ακτές
- A. ξεχνιούνται B. αφήνονται Γ. παραλείπονται Δ. τοποθετούνται

- Έχει υπολογιστεί ότι ο συνολικός όγκος των σκουπιδιών με αυτόν τον τρόπο θα μειωνόταν κατά 3%

- A. Εκτιμάται B. Υποτίθεται Γ. Ελπίζουμε Δ. Ευχή είναι

- η κατασκευή μιας πλαστικής σακούλας

- A. επισκευή B. παραγωγή Γ. δημιουργία Δ. παρασκευή

8. Συμπληρώστε τα κενά στο παρακάτω κείμενο, βάζοντας τις λέξεις σε παρένθεση στον σωστό τύπο:

Πριν από χρόνια, χιλιάδες από αυτά (εγκαταλείπομαι) στις ακτές και(μετατρέπω) σε σκουπιδότοπους τις πανέμορφες ελληνικές παραλίες. Έτσι, οι (ογκώδης) σωροί σκουπιδιών στις παραλίες (προσβάλλω) τη χώρα και τους πολίτες της.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Να γράψετε μία επιστολή (ως 120 λέξεις) προς το ίδιο περιοδικό, προτείνοντας δύο ακόμη τρόπους, για να βοηθήσουμε στη σωτηρία του περιβάλλοντος. Σας δίνεται η προσφώνηση και η αρχή της επιστολής. **ΠΡΟΣΟΧΗ! Μην υπογράψετε το κείμενο.**

Αγαπητέ κύριε/Αγαπητή κυρία,

Διάβασα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον το άρθρο σας και θα ήθελα να προσθέσω ακόμη δύο τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε το περιβάλλον.

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. ΣΤ
2. Β και Γ
3. Α
4. Α
5. Β.
6. Β. και Δ
7. εγκαταλείπονται ► Β
Έχει υπολογιστεί ► Α
κατασκευή ► Β
8. εγκαταλείφθηκαν / μετέτρεψαν / ογκώδεις / προσέβαλαν και πρόσβαλαν

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Οι μαθητές αναμένεται να αναφέρουν δύο ακόμη τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων στο περιβάλλον (π.χ. εθελοντική δράση για καθαρισμό φυσικών χώρων, αναδάσωση, συστηματική ανακύκλωση υλικών κλπ.) και να παρουσιάσουν πώς οι τρόποι αυτοί πράγματι βοηθούν τον στόχο. Εκτιμάται η οργάνωση/δομή του κειμένου, το λεξιλόγιο, το ύφος, που πρέπει να είναι σοβαρό και προτρεπτικό, καθώς στόχος είναι η ευαισθητοποίηση για τη σωτηρία του περιβάλλοντος. Δεν πρέπει να ξεχάσουν και την αποφώνηση.